

Paweł Bryła, Tomasz Jurczyk, Tomasz Domański

Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych,
Uniwersytet Łódzki

Korzyści współpracy uczelni wyższych z otoczeniem gospodarczym — próba typologii*

Rzeczywistość XXI w. stwarza wiele nowych wyzwań wynikających ze zmian społecznych, gospodarczych, demograficznych, technologicznych czy kulturowych. Nowy model gospodarki, oparty na intensywnym wykorzystaniu wiedzy i doświadczenia generuje szybszy postęp technologiczno-organizacyjny oraz pozwala na efektywniejsze wykorzystanie środków produkcji. W sytuacji gdy na rynku dominują produkty i usługi, których wartość zależy w przeważającym stopniu od wiedzy, przedsiębiorstwa zmuszone są do ciągłego wprowadzania innowacyjnych rozwiązań we wszystkich aspektach prowadzonej działalności, co z kolei wymaga kompetentnych pracowników oraz ciągłego dostępu do najnowszych osiągnięć nauki.

Sprawne powiązania przedsiębiorstw ze sferą naukowo-badawczą warunkują efektywność systemu innowacyjnego, co z kolei przekłada się na innowacyjność i konkurencyjność przedsiębiorstw. Niektóre z tych powiązań mają charakter bezpośredni — gdy badania naukowe prowadzą do odkryć aplikacyjnych, inżynierskich technik badawczych czy instrumentów. Istnieją także powiązania pośrednie — kiedy wykształceni absolwenci czy opublikowana wiedza naukowa przyczyniają się do usprawnienia działalności przedsiębiorstw. Zatem korzyści z wiedzy akademickiej mogą być transferowane do przedsiębiorstw w różny sposób. Podstawowe obszary współpracy nauki z biznesem obejmują przede wszystkim: wspólne promotorstwo prac magisterskich i doktorskich przez uczelnię i biznes,

wykłady przedstawicieli biznesu na uczelniach, finansowanie pracowników uczelni przez biznes, przechodzenie pracowników uczelni do biznesu, wspólne projekty uczelni z biznesem, w tym zlecenie badań naukowych uczelniom, zakładanie przedsiębiorstw przez pracowników uczelni, wspólne publikacje nauki i biznesu, kontynuację edukacji (szkolenia i studia podyplomowe) oferowanej przez uczelnie dla przedstawicieli biznesu, praktyki pracowników naukowych w przedsiębiorstwach.¹

Efektywność współpracy uczelni ze sferą biznesu determinowana jest przez: zmianę modelu funkcjonowania szkół wyższych (wzrost orientacji rynkowej), odpowiedni poziom motywacji i przywództwa, dostarczenie wszystkim zainteresowanym właściwych informacji i narzędzi, zapobieganie konfliktom interesu, czas trwania współpracy, ustanowienie właściwej komunikacji, uwzględnienie specyfiki absolwentów i dobór metod komunikacji z nimi oraz wsparcie ze strony instytucji rządowych².

Współpraca uczelni z biznesem może znacząco wpłynąć na poziom atrakcyjności absolwentów na rynku pracy. W ramach projektu pt. *Uczelnia przyjazna pracodawcom*, realizowanego w Instytucie Pracy i Spraw Socjalnych, przeprowadzono badania wśród przedstawicieli uczelni, ich absolwentów i studentów oraz podmiotów gospodarczych. Ewaluacji poddano cztery obszary problemowe, które automatycznie stały się kryteriami oceny uczelni:

* Niniejszy artykuł opiera się w dużej mierze na fragmentach niepublikowanego opracowania: P. Bryła, T. Jurczyk, *Przegląd badań na temat współpracy uczelni z biznesem*, materiał do raportu w ramach projektu Connection, Uniwersytet Łódzki, Łódź 2012.

¹ K. Górak, *Współpraca przedsiębiorstw ze sferą B+R — bariery i ryzyko, identyfikacja partnerów, z którymi przedsiębiorstwo może nawiązać współpracę*, ConsulTriX 2007, www.ksu.parp.gov.pl/res/pl/pk/pakiety_informacyjne/.../01_14.doc, odczyt: 28.10.2011.

² P. Bryła, *Determinanty współpracy uczelni ze sferą biznesu*, „Marketing i Rynek” 2012, nr 7.

Tablica 1. Klasyfikacja korzyści wynikających ze współpracy uczelni z otoczeniem gospodarczym według kategorii beneficjentów

Kategorie beneficjentów	Korzyści ze współpracy uczelni z biznesem
Instytucje akademickie	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie rozpoznawalności uczelni wśród pracodawców i kandydatów • poprawa jakości kształcenia i badań • korzyści finansowe • wypełnienie zobowiązań prawnych
Studenci	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie potencjalnych szans na zatrudnienie po studiach • pozyskanie wynagrodzenia od firm za wykonane prace • zaliczenie praktyk zawodowych • budowa sieci kontaktów w środowisku biznesu
Absolwenci	<ul style="list-style-type: none"> • satysfakcja osobista • korzyści materialne • rozwój kariery • obserwacja kandydatów do pracy
Przedsiębiorstwa	<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenie kosztów i ryzyka działalności • podnoszenie jakości kapitału ludzkiego • wykorzystanie uczelni jako źródła idei • promowanie wizerunku firmy jako atrakcyjnego partnera • stworzenie sieci kontaktów ze środowiskiem akademickim • rozwój nowych produktów i usług • pomoc praktykantów w rozwiązywaniu problemów firmy

Źródło: opracowanie własne.

- stopień dostosowania absolwentów uczelni do wymogów rynku pracy,
- współpracę pomiędzy uczelniami a przedsiębiorcami,
- możliwości rozwoju kariery zawodowej po ukończeniu studiów na danej uczelni,
- luki kompetencyjne absolwentów.

Badanie przeprowadzono przy użyciu techniki CAWI (*Computer Assisted Web Interview*), polegającej na wypełnieniu ankiety znajdującej się na stronie WWW projektu³. Wyniki tego badania potwierdziły, że podczas naboru pracowników przedsiębiorcy zwracają uwagę głównie na kompetencje rzeczywiście posiadane przez absolwentów uczelni. Najczęściej wskazywaną przez pracodawców umiejętnością deficytową była zdolność łączenia teorii z praktyką. Znaczna skala deficytu występuje również w przypadku umiejętności organizacji pracy, obsługi klienta, rozwiązywania problemów czy znajomości języków obcych.

Efektywna współpraca obu stron powinna przynieść korzyści wszystkim zaangażowanym partnerom. Generalnie, wykładowcy i studenci mogą wnieść do przedsiębiorstwa wiedzę teoretyczną, podczas gdy firmy mogą podzielić się swoim doświadczeniem praktycznym. Dodatkowo firmy po-

winny móc uzyskać korzyści również w krótkim czasie, np. poprzez pomoc w sformułowaniu i rozwinięciu innowacyjnych rozwiązań. Aby uczelnie skorzystały najwięcej, współpraca powinna być ukierunkowana długofalowo, np. angażując przedsiębiorców jako mentorów lub doradców studentów, współtworzących program kursów przedsiębiorczości⁴.

Na podstawie analizy literatury przedmiotu wyróżniliśmy cztery podstawowe kategorie beneficjentów współpracy uczelni ze sferą biznesu:

- instytucje akademickie,
- studentów,
- absolwentów,
- przedsiębiorstwa.

W tablicy 1 przedstawiono klasyfikację korzyści płynących ze współpracy uczelni z otoczeniem gospodarczym według tych czterech grup beneficjentów.

Korzyści dla uczelni

Na podstawie analizy literatury przedmiotu należy podkreślić znaczenie czterech kluczowych grup korzyści współpracy z biznesem:

³ Ł. Arendt, *Raport z badań w projekcie Uczelnia Przyjazna Pracodawcom*, Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa 2010, s. 7.

⁴ *Entrepreneurship in Higher Education, Especially within Non-business Studies. Final Report of the Expert Group*, European Commission, Brussels 2008, s. 32.

- zwiększenie rozpoznawalności uczelni wśród pracodawców i kandydatów,
- poprawa jakości kształcenia i badań,
- korzyści finansowe,
- wypełnienie zobowiązań prawnych.

Wzrost konkurencji między szkołami wyższymi zmusza je do podejmowania coraz bardziej wysublimowanych działań marketingowych, zwłaszcza w obszarze komunikacji marketingowej⁵. Rozpoznawalność uczelni wśród pracodawców jest istotnym kryterium jej oceny w rankingach, które z kolei decydują o wyborze szkoły wyższej przez kandydatów. Renomie uczelni sprzyjają również absolwenci, którzy odnieśli sukces zawodowy. Stąd tak istotne jest zaangażowanie absolwentów w proces rekrutacji studentów. Mogą oni uczestniczyć w spotkaniach z kandydatami na studia, przekazywać im materiały informacyjne o uczelni oraz wyrazić zgodę na umieszczenie informacji o przebiegu swej kariery zawodowej w informatorach dla kandydatów⁶. Kontakty z przedsiębiorstwami w ramach współpracy uczelni z otoczeniem biznesowym oraz zaangażowanie do niej absolwentów niewątpliwie pozwalają na szerokie wykorzystanie opisanych powyżej możliwości.

Kontakt z praktycznymi wyzwaniem stojącymi przed przedsiębiorstwami, połączony z zewnętrzną oceną programów nauczania, daje uczelni szansę na dostosowanie działalności dydaktycznej do aktualnych potrzeb rynku pracy. Dostęp do wiedzy i zasobów przedsiębiorstwa przynosi także nowe idee do wykorzystania w nauce i dydaktyce⁷, a doświadczenie praktyków w danej dziedzinie pozwala na zidentyfikowanie ważnych, wymagających rozwiązania problemów. Współpraca z firmami przyczynia się również do wzbogacenia doświadczenia studentów i wykładowców.

Korzyści finansowe uczelni mogą i powinny wpływać do niej coraz szerzej w postaci opłat za różnorodne usługi edukacyjne, szkoleniowe i doradcze oraz z grantów na badania pochodzących bezpośrednio od zainteresowanych firm. Partnerstwo z przedsiębiorstwem prywatnym daje również uczelni dostęp do nowych form finansowania przeznaczonych właśnie dla tego rodzaju form współpracy. Dodatkowo partner biznesowy może wspierać uczelnię w ubieganiu się o finansowanie z innych źródeł, wystawiając list rekomendacyjny. Korzyści finansowe nie ograniczają się przy tym wyłącznie do samego dostępu do środków finansowych, ale dotyczą rów-

nież nowego trybu ich uzyskiwania i rozliczania⁸. Wielu wykładowców preferuje bowiem procedury stosowane przez firmy. Rozwiązania te są stosowane szerzej w krajach anglosaskich aniżeli w Europie.

Zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym do zadań uczelni należy m.in. świadczenie usług badawczych, upowszechnianie i pomnażanie osiągnięć nauki, kultury narodowej i techniki, prowadzenie studiów podyplomowych, kursów i szkoleń w celu kształcenia nowych umiejętności niezbędnych na rynku pracy oraz działanie na rzecz społeczności lokalnych i regionalnych. Współpraca z otoczeniem biznesowym może przyczynić się do realizacji wymienionych zadań. Dodatkowo, jeżeli wykorzystuje się w niej potencjał absolwentów, pozwala to na lepsze śledzenie ich dalszych losów zawodowych (dostarczając przy tym informacji o obecnej i prognozowanej sytuacji na rynku pracy), co również należy do obowiązków szkoły wyższej.

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach zrealizował projekt badawczy na temat modelu współpracy uczelni z otoczeniem biznesowym, wspólnie z partnerami norweskimi: Norwegian University of Science and Technology i Harstad University College. Badania ankietowe przeprowadzono wśród 363 studentów, 52 nauczycieli akademickich i 86 przedstawicieli sfery biznesu. Pracownicy uczelni podkreślali znaczenie następujących korzyści wynikających ze współpracy ze światem biznesu: komercjalizacja wyników prac naukowo-badawczych, możliwość korzystania z infrastruktury technicznej przedsiębiorstw, umożliwienie rozwoju zawodowego, wzrost zatrudnialności absolwentów, lepsza promocja uczelni⁹.

Korzyści dla studentów

Uczestnictwo studentów w programie współpracy z przedsiębiorstwami zwiększa ich szanse na znalezienie zatrudnienia po skończeniu nauki. Wynika to oczywiście z ich lepszego przygotowania do pracy dzięki rozwojowi nowych umiejętności, zdolności interpersonalnych oraz myślenia kreatywnego. Ich doświadczenia zdobyte w czasie praktyk lub badań w firmach przekładają się na szybsze znalezienie pracy, wyższe początkowe wynagrodzenie, większą satysfakcję z wykonywanej pracy oraz poczucie sukcesu. Dodatkową korzyść może stanowić konkretne wynagrodzenie pieniężne czy też zaliczenie praktyk na uczelni jako element procesu kształcenia¹⁰.

⁵ A. Drapińska, *Komunikacja marketingowa pomiędzy szkołą wyższą a studentami*, „Marketing i Rynek” 2011, nr 5.

⁶ T. Singer, A. Hughey, *The Role of the Alumni Association in Student Life*, „New Directions for Student Services” 2002, No. 100.

⁷ *Business-University Collaboration for Research and Innovation. A Guide for CBI Members*, CBI Policy Brief 2010, www.cbi.org.uk/media/877043/9898103DF36B110E8025786C0033E2C7_20100729-cbi-business-university-collaboration-guide.pdf, odczyt: 7.11.2011.

⁸ *Working Together Creating Knowledge. The University Industry Research Collaboration Initiative*, American Council on Education, Washington 2001, www.eric.ed.gov/PDFS/ED457765.pdf, odczyt: 16.10.2011.

⁹ *Model współpracy uczelni z otoczeniem biznesowym*, UE w Katowicach, 2010, bpiwm.ue.katowice.pl/download/ubico_model_calibri.pdf.

¹⁰ R. Weible, *Are Universities Reaping the Available Benefits Internship Programs Offer?*, „Journal of Education for Business” 2010, No. 2.

Dzięki relacjom z absolwentami studenci poszerzają z kolei swoją sieć kontaktów w środowisku biznesu, są doceniani za dotychczasowe sukcesy oraz zaczynają myśleć o sobie jako o przyszłych absolwentach¹¹. Absolwenci są dla nich znakomitymi doradcami zawodowymi. Poprzez przekazywanie studentom informacji dotyczących różnych zawodów, gałęzi gospodarki czy poszczególnych firm mogą udzielić im cennych porad dotyczących możliwego rozwoju kariery. Szczególnie ważne są w tym kontekście spotkania z absolwentami kierunków humanistycznych, którzy odnieśli sukcesy zawodowe. Pokazują oni bowiem swym młodszym kolegom różne drogi kariery. Istotnym czynnikiem ułatwiającym wzajemne relacje obu grup są przy tym podobne doświadczenia, wspomnienia miejsc i cyklicznych wydarzeń, często ci sami wykładowcy.

Korzyści dla absolwentów

Dzięki współpracy uczelni z biznesem możliwe jest osiągnięcie czterech typów korzyści przez absolwentów:

- satysfakcja z pomocy młodszemu kolegom,
- korzyści materialne,
- rozwój własnej kariery zawodowej,
- możliwość obserwacji kandydatów do pracy w macierzystych organizacjach.

Współpraca absolwentów z macierzystą uczelnią w większości przypadków opiera się na wolontariacie. Zakłada więc udzielenie nieodpłatnej pomocy, nieprzynoszącej wykonującej ją osobie wymiernych, doraźnych korzyści. Daje ona przede wszystkim satysfakcję z pomocy młodszemu kolegom w rozwoju ich kariery zawodowej, dodatkowo może przyczynić się do realizacji strategii społecznej odpowiedzialności biznesu firmy, w której pracuje absolwent¹². W Polsce, z uwagi na fakt, iż forma wolontariatu jest zdecydowanie nowa, wymaga to też pewnych przewartościowań kulturowych i promowania tej formy działalności.

Niektóre programy współpracy z absolwentami umożliwiają im szersze korzystanie z biblioteki, dostęp do specjalnych prenumerowanych baz elektronicznych, poczty elektronicznej z uczelnianym adresem oraz oferują zniżki na inne usługi oferowane przez uczelnię.

Absolwenci mogą korzystać także z rozpozszecznianych za pośrednictwem uczelni ofert pracy, staży. Mogą oni również otrzymywać aktualne informacje o ofercie dydaktycznej i wydarzeniach na uczelni. Dzięki wymienionym elementom zysku-

ją oni dodatkową możliwość znalezienia zatrudnienia oraz rozwoju swojej ścieżki kariery. Uczestniczenie w wydarzeniach organizowanych przez uczelnię pozwala zapoznawać się z najnowszymi trendami rynku pracy, gospodarki czy danej branży. Uzyskując w pierwszej kolejności informacje o nowych kierunkach studiów (w tym podyplomowych), tematach szkoleń czy też zmianach programów kształcenia, absolwenci stają na uprzywilejowanej pozycji względem innych osób funkcjonujących na rynku pracy. Dzięki procesowi współpracy z uczelnią absolwenci szybciej reagują na zmiany otoczenia na coraz bardziej konkurencyjnym rynku pracy. Ich regularne kontakty z uczelnią gwarantują im ciągłą dostępność informacji na temat oferty studiów podyplomowych. Z kolei ich obecność na uczelni gwarantuje zastosowanie w praktyce bardziej zorientowanego na rynek podejścia w zakresie studiów podyplomowych, metod dydaktycznych i efektów kształcenia.

Opisany model współpracy generuje więc obopólne korzyści. Stymuluje bowiem wzrost liczby kandydatów na płatne studia podyplomowe, co generuje pozytywny efekt dochodowy. Dodatkowym czynnikiem służącym rynkowej orientacji procesu kształcenia podyplomowego jest system decentralizacji finansów uczelni. W przypadku Uniwersytetu Łódzkiego proces decentralizacji decyzji w tym zakresie jest bardzo daleko posunięty, co owocuje jego większą orientacją rynkową.

Włączenie absolwentów w proces dydaktyczny na wybranych zajęciach i w blokach tematycznych pozwala im obserwować studentów jako potencjalnych kandydatów do pracy w ich aktualnych firmach. Współorganizując bądź biorąc udział w inicjatywach angażujących obydwie grupy, absolwenci mają okazję poznać i testować w realnych sytuacjach wiedzę i praktyczne umiejętności studentów. Znając przy tym kulturę organizacyjną własnej firmy, jej potrzeby oraz stawiane pracownikom wymagania, będą oni w stanie pomóc w lepszym doborze nowych pracowników poprzez wskazanie potencjalnych kandydatów spośród poznanych studentów. Taka postawa aktywnego włączenia absolwentów danego wydziału w proces pozyskiwania nowych pracowników może być nagradzana przez firmę. Takie podejście zawierałoby zatem korzyść zarówno dla absolwentów, jak i dla przedsiębiorstw, w których są oni już zatrudnieni i nierzadko pełnią funkcje kierownicze lub właścicielskie (małe i średnie firmy prywatne).

Proces rekrutacji pracowników stanowi istotny obszar polityki zarządzania personelem w każdym przedsiębiorstwie. W interesie firmy leży zatem dokonanie trafnego wyboru przyszłych pracowników, którzy oprócz kwalifikacji formalnych powinni mieć cechy osobowości ważne dla specyfiki danej firmy i konkretnego miejsca pracy. Możliwość ob-

¹¹ P. Rissmeyer, *Student Affairs and Alumni Relations*, „New Directions for Student Services” 2010, No. 130.

¹² T. Singer, A. Hughey, *The Role...*, jw.

serwacji studentów jako potencjalnych kandydatów do pracy przyczynia się niewątpliwie do minimalizacji ryzyka popełnienia błędów podczas rekrutacji i w konsekwencji zmniejsza później zagrożenie jego przedwczesnego odejścia z danej firmy. Nadmierna rotacja pracowników jest niekorzystna dla ciągłości działań przedsiębiorstwa. Generuje ona także dodatkowe koszty przeszkolenia nowo zatrudnionej osoby.

Korzyści dla firm

Najważniejsze korzyści dla firm wynikające ze współpracy ze sferą nauki obejmują:

- zmniejszanie kosztów i ryzyka,
- podnoszenie jakości kapitału ludzkiego,
- wykorzystanie uczelni jako źródła nowych idei,
- promowanie wizerunku firmy.

Współpraca z uczelnią wyższą daje przedsiębiorstwom możliwości zmniejszenia kosztów i ryzyka prowadzenia działalności badawczo-rozwojowej. Podejmując współpracę z uczelnią wyższą, przedsiębiorstwo uzyskuje dostęp do elastycznego i opłacalnego przedłużenia zasobów własnego działu badawczo-rozwojowego (wiedzy, sprzętu, pomieszczeń). Może ono także zmniejszyć koszty dzięki krótkoterminowemu wykorzystaniu zasobów uczelni¹³. Przykładem działań realizowanych w tym obszarze są także prace dyplomowe wykonywane na zlecenie biznesu. Współpraca z uczelnią wyższą daje firmom także dostęp do dodatkowych źródeł zewnętrznego finansowania (granty na badania oraz na rozwój współpracy uczelni wyższych z otoczeniem biznesowym).

Korzyści związane z podniesieniem jakości kapitału ludzkiego można podzielić na te odnoszące się do obecnych oraz do przyszłych pracowników. Pracodawca zyskuje pierwszeństwo wyboru najlepszych studentów. Ponadto, dzięki wcześniejszemu sprawdzeniu ich wiedzy i praktycznych umiejętności, jest w stanie podjąć trafniejszą decyzję o zatrudnieniu. Współpraca z uczelnią może być zatem postrzegana również jako element całego systemu rekrutacji¹⁴. Realizacja prac dyplomowych na zlecenie przedsiębiorstw przyczynia się także do podniesienia wartości przyszłych absolwentów. Ponadto firmy, poprzez wpływ na zmiany w programach nauczania, są w stanie zwiększyć stopień przygotowania absolwentów do miejsca ich przyszłej pracy. Pracownicy już zatrudnieni w firmie są z kolei otwarci na nowe idee oraz na innowacyjny sposób myślenia. Nawet jeżeli

współpraca nie prowadzi zawsze bezpośrednio do powstania nowych produktów czy usług, to często przyspiesza będące w toku prace firmy nad innymi rozwiązaniami. Jest to możliwe dzięki zwiększeniu kompetencji pracowników oraz ich motywacji do uczenia się.

Wyniki ogólnopolskiego badania dużych i średnich przedsiębiorstw z branż energetycznej, budowlanej, odzieżowej, IT (informatycznej i telekomunikacyjnej) oraz medialnej, które zostało przeprowadzone przez zespół KPMG na zlecenie PKPP Lewiatan w 2010 r.¹⁵, wskazują na szereg korzyści wynikających ze współpracy z uczelniami. Po pierwsze firmy cenią sobie regularne podnoszenie kwalifikacji pracowników, co oznacza doskonalenie się na zajmowanym stanowisku pracy. Działania te służą podnoszeniu efektywności pracownika, a także planowaniu jego rozwoju w strukturze organizacyjnej firmy. Przykładem takich praktyk jest współpraca firm z instytucjami edukacyjnymi w zakresie organizacji kursów doszkalających oraz studiów podyplomowych, dostosowanych do potrzeb konkretnego pracodawcy. W tworzenie specjalistycznych kierunków studiów podyplomowych z wybranymi uczelniami angażuje się np. Grupa TP. Studia podyplomowe z zarządzania w sektorze mody uruchomiła we współpracy z Akademią Leona Koźmińskiego firma Acus Sp.j. Badani podkreślali również korzyści związane z pozyskiwaniem i kształceniem nowych pracowników zgodnie z zapotrzebowaniem firmy. Przykładem jest współpraca Vattenfall Heat Poland S.A. z technicznymi szkołami średnimi. Firma obejmuje swoim patronatem klasy kształcące młodzież w zawodach związanych z branżą energetyczną, ma wpływ na program kształcenia zawodowego, angażuje w proces kształcenia swoich pracowników, jak również organizuje praktyki zawodowe oraz warsztaty na terenie swoich zakładów. Grupa TP angażuje się natomiast w tworzenie specjalistycznych programów edukacyjnych dla studentów (np. kierowany do studentów kierunków technicznych i ekonomicznych program *Twoja Perspektywa*, w ramach którego zaplanowano m.in. cykl warsztatów na sześciu uczelniach, prowadzonych przez praktyków z Grupy TP).

Dzięki współpracy z ośrodkami akademickimi firmy mają możliwość nowego spojrzenia na interesujące je zagadnienia. Mogą także szybciej uzyskać ważne dla nich informacje biznesowe lub uświadomić sobie potencjalne zagrożenia oraz zebrać informacje o nowych, ciekawych obszarach badawczych. Uczelnia może tym samym pomóc

¹³ *Business-University...*, jw., s. 5-6.

¹⁴ M. Coco, *Internships. A Try before You Buy Arrangement*, „SAM Advanced Management Journal” 2000, No. 2.

¹⁵ A. Emerling, A. Orlińska, S. Węsierska, *Współpraca firm z sektorem edukacji. Raport z badania*, KPMG, Warszawa 2010, s. 15.

firmie w testowaniu nowych idei na etapie poprzedzającym ich włączenie do własnego programu badawczego. Można również sprawdzić jakość własnych wcześniej prowadzonych badań¹⁶.

Promowanie wizerunku firmy obejmuje również wypełnienie przez nią określonych zobowiązań społecznych oraz misji. Budowanie dobrego wizerunku jako atrakcyjnego pracodawcy wśród obecnych i potencjalnych pracowników znalazło się w Polsce na trzecim miejscu w katalogu korzyści wynikających ze współpracy biznesu ze sferą edukacji w raporcie KPMG z 2010 r.¹⁷ Pozostałe korzyści dla sfery biznesu obejmują: stworzenie sieci kontaktów w świecie akademickim (w tym także o zasięgu międzynarodowym), rozwój własnych produktów i usług (dostęp do ekspertów, pomoc w unowocześnianiu lub rozwinięciu posiadanych technologii pozwala na lepsze wykorzystanie możliwości własnego działu rozwoju) i otrzymanie pomocy praktykantów.

Z kolei w badaniu przeprowadzonym przez Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach przedsiębiorcy we współpracy z uczelniami cenili sobie zwłaszcza: dostęp do najnowszych wyników badań naukowych, bazy informacyjno-naukowej uczelni, zbiorów bibliotecznych oraz możliwość pozyskania środków zewnętrznych na działalność przedsiębior-

stwa i możliwość nawiązania kontaktu z potencjalnymi kandydatami do pracy¹⁸.

Podsumowanie

Rozwój gospodarki opartej na wiedzy będzie wymagać coraz mocniejszego zacieśnienia współpracy między sferami edukacji, nauki i biznesu. Korzyści instytucji naukowych z tego typu współpracy obejmują głównie: zwiększenie ich rozpoznawalności wśród pracodawców i kandydatów, poprawę jakości kształcenia i badań, korzyści finansowe i wypełnienie zobowiązań prawnych. Dzięki współpracy uczelni z biznesem studenci zwiększają szanse swego zatrudnienia, uzyskują wynagrodzenie od firmy za swe prace badawcze oraz zaliczenie praktyk i budowę ważnej dla nich sieci kontaktów. Absolwenci z kolei mogą być zainteresowani pogłębianiem współpracy z macierzystą uczelnią ze względu na: satysfakcję osobistą, korzyści materialne, rozwój kariery i możliwość obserwacji na uczelni potencjalnych kandydatów do pracy w ich firmach. Wreszcie korzyści przedsiębiorstw mają swe źródło w zmniejszeniu kosztów i ryzyka, podnoszeniu jakości kapitału ludzkiego, wykorzystaniu uczelni jako źródła idei, promowaniu wizerunku firmy jako atrakcyjnego i odpowiedzialnego pracodawcy, stworzeniu przyszłościowej, innowacyjnej sieci kontaktów, rozwoju nowych produktów i usług oraz pomocy praktykantów.

¹⁶ *Business-University...*, jw., s. 6.

¹⁷ A. Emerling, A. Orlińska, S. Węsierska, *Współpraca firm z sektorem edukacji...*, jw., s. 5.

¹⁸ *Model współpracy...*, jw., s. 10-11.

SUMMARY

Benefits of co-operation of universities with their business environment – a classification attempt

We distinguish four principal categories of beneficiaries of co-operation between universities and enterprises: academic institutions, students, graduates, and enterprises. We propose a classification of benefits stemming from the co-operation of universities with their business environment according to the aforementioned groups of beneficiaries. The most important sources of benefits for the academic institutions include: enhanced recognition among employers and candidates, improvement of the quality of teaching and research, financial gains, and fulfilment of legal commitments. Students may benefit from the co-operation of universities with their business environment through: increased chance of employment, getting some remuneration from the company, completing a traineeship, and building a network of professional contacts. Graduates may be interested in deepening co-operation due to: their personal satisfaction, material benefits, career development, and an opportunity to observe the candidates for employment in their current companies while they are still studying at the university. Potential benefits for enterprises concern: reduction of costs and risk, enhancement of human capital, using universities as sources of ideas, promoting company image, creating a network of contacts, development of products and services, and getting support from trainees.